

Storhogst i Sørfjorden

Hilde Jørgensen

6–8 minutter

Bjørn Roald Høve og to andre grunneiere har gått sammen om å få tatt ut hogstmoden skog, noe som ble gjort for et par måneder siden.

Tømmeret ble hogd, kvistet og lagret på fem-seks dager av sortlandfirmaet Rognan Maskin as fra Øksnes, i regi av Allskog as. Det ligger nå klart for henting på Polljorda. Høve har tatt ut cirka 800 kubikkmeter tømmer på sine 30 mål, på 30 nye mål står ungskog igjen.

Cirka halvparten av tømmeret til Høve er av svært god kvalitet.

– Jeg har fått signaler på at 50 prosent er sagtømmer, resten går til fyring for industrien, sier Høve.

Tre generasjoner



Skogsveien er oppgradert til skogsbilvei.



Rundt 30 mål er hugget ned, og ga cirka 800 kubikk tømmer.



50 prosent av tømmeret er av en slik kvalitet at det går til sagtømmer.





Flere kubikk med vel 90 år gammel gran er feltt på Polljorda. Foto: Hilde Jørgensen

Grana som er hogd ned ble plantet av Høves bestefar, Ragnar Høve rundt 1937-38, med hjelp fra skoleungdom.

– De fikk tilskudd til det da som nå, sier Høve, som selv plantet gran i utmarka for cirka 40 år siden, og faren hans planta før den tid.

– Her er det tre generasjoner med skog, sier Høve.

Det ble for det meste planta norsk gran, noe sitka ble plantet hos en av de andre grunneierne, Jack Edwardsen, og er nå tatt ut.

– Det er stort sett norsk gran igjen, sier Høve.

Tømmeret skal bli kjørt ut med tømmerbil og blir lagret i Sortland havn inntil det blir skipet ut.

Oppgradert skogsvei

Men for å få en tømmerbil inn for å hente tømmeret og for å få skogsmaskiner inn til granfeltet, må det vei til. Dagens vei på 4, 8 kilometer er da oppgradert fra skogsvei, slik den ble laget på 1980-tallet, til skogsbilvei for et par år siden. Det arbeidet ble støttet av fylkeskommunale skogsveimidler, men grunneierne har selv støttet opp med dugnad og midler. Den totale kostnaden på veien beløper seg til nærmere én million kroner totalt, ifølge Høve.

– Da skogsveien ble bygd forpliktet vi oss både til å plante gran og at granskogen skulle tas ut. I dag er veien, som er privat, stengt med bom og grunneierne og hyttebeboere betaler en årlig kontingent for å bruke veien, og pengene går til vedlikehold.

Til ettertanke

Høve sier grana er ei arv fra bestefaren, og gir ettertanke.

– Det ga rom for ettertanke da skogen ble hogd ned. Jeg tenkte hva de balet med den gangen, og de så vel ikke for seg at det de plantet skulle bli tatt ut på et så kort tidsrom som ei uke. Og skogsveien, det var de vel ikke i nærheten av å tenke på engang, sier Høve.

Han har sikret seg litt av tømmeret ved å få sagd det til viltpanel, som han har kledd hytta med.

– Det er litt spesielt å ha slikt tømmer der, sier han.

Han regner med å sitte igjen med mellom 100.000 til 150.000 kroner når utgiftene til hogsten er betalt.

– Nå alle har fått sitt er det ikke mye igjen. Man må ha masse arealer med skog om man skal tjene på det, mener han.

Det er tre-fire grunneiere til i området som har skog stående, og som nærmer seg hogstmoden.

– Jeg vet iallfall at neste hogst på mi mark ikke vil skje i mi tid. De trærne som er hogd nå er 80-90 år, sier Høve.

Skal plante ny skog

De nedhogde feltene skal gjenplantes med gran.

– Jeg regner med å plante 30 mål til neste år. Nå plantes granene med større mellomrom enn før, og det blir færre trær på feltet. Og den grana som plantes nå er mer tilpassa klimaet og jordsmonnet her i nord. Så det som plantes nå trenger kanskje ikke så lang tid på å vokse som den vi har hogd, sier Høve, og synes granskog er greit.

– Som grunneier synes jeg det er greit at man etter noen år får igjen litt for å ha plantet gran. Skogsdrift er begynt å bli ei næring i Vesterålen, sier han.

Dobling av uttaket

Skogbrukssjef i Vesterålen Gjermund Pettersen sier seg enig i at skogsnæringa er godt etablert i Vesterålen.

– Skogsdrift vil jeg si er blitt ei næring i regionen, det er verdiskaping fordi tømmer blir solgt til ulike industrier, og det blir enda mer næring når vi ser at aktørene som er med i hogsten er lokale. Allskog, som planlegger og setter i gang skogsdrift i regionen, er også lokal ved at en skogbruksleder er plassert i Sortland, sier Pettersen.

Han sier uttak av tømmer i regionen har økt kraftig de siste årene.

– Det har økt fra null til 13.000 kubikkmeter tømmer på ti år. Det har aldri vært hogd så mye tømmer, det er mer enn ei dobling fra i fjor. Så uttaket stiger fra år til år, og vil øke enda mer per år framover.

Han regner med at samme mengde tømmer som er hogd i år vil bli skipet ut fra Sortland havn, da alt tømmer som er hogd i år i Vesterålen går over den havna, også det som er hogd i Lofoten.

– Sagtømmeret går til nærmeste sagbruk for oss, som er Moelven i Namsos. Det andre går med i silisiumproduksjonen ved Elkem Salten. Prisen på det produktet er veldig god sammenlignet med papirproduksjon, så vi er heldige som har dette verket i Elkem Salten som tar imot tømmer fra Vesterålen, sier Pettersen.

Fra traktor til bil

Oppgradering fra traktorvei til skogsbilvei gjøres mange steder i regionen med tanke på at den skal tåle tunge tømmerbiler og skogsmaskiner.

– Lenge har traktorveier vært ok, men forsterkes de ikke, kan det bli utrolig dyrt å få fraktet tømmeret ut. Det er lagt opp til oppgradering av skogsveier i skogsvei-ordningen. Det er blitt gitt midler på opptil 60 prosent fra fylkesmannen i Nordland, som prioriterer ut fra skogmengde og behov. Fra 2019 øker støtten til 65 prosent, sier

Pettersen.

Han sier at Vesterålen har hatt en høy aktivitet på bygging av skogsbilveier.

– Det er bra fordi det blir en annen økonomi for skogeierne da frakten blir billigere. Dette er en erklært skogspolitikk fra regjeringens side, særlig der det er lite skogsbilveier fra før av. Det er også viktig å huske på at de som bygger disse veiene får statlig støtte, men at de må betale nesten halvparten selv og holde veien vedlike selv, sier Pettersen.